ABONNEMENTSPRIJZEN:
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen:
44, ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

Maandag 14 Januari. 1918 - 4de Jaarg. Nr 13

Prijs 6 Centiem voor België

HET VLAAMSCHE NIEUWS

VERSCHIJNT 7 MAAL IN DE WEEK

De opstelraad: Raf VERHULST, Dr. Aug. BORMS, Hoogleeraar Alb. VAN DEN BRANDE; met de vaste medewerking van Hoogleeraar Doctor Antoon JACOB

AANKONDIGINGEN:
Tweede blad, den regel .....
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

Officieele berichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, Zaterdag 12 Januari. — Officieel:

Van de gevechtsterreinen niets nieuws.

DUITSCH LEGERBERICHT

Berlijn, Zondag 13 Januari. — Officieel:

Westelijk gevechtsterrein

Front gen.-veldm. kroonprins Ruppr. van Beieren:

Beoosten en benoordoosten Armentières, *evenals in de streek van* Lens, *was de Engelsche geschutbedrijvigheid heel den dag levendig; ook in de andere vakken flakkerde zij bij poozen op.*

Front van den Duitschen kroonprins:

Op vele punten van het front geschutgevechten. Sterke Fransche afdeelingen, die ten N. van Reims, *in* Champagne *en ten N.-O. van* Avocourt *ter verkenning oprukten, werden in handgemeen teruggeworpen. Ten Z.-W. van* Ornes *leverde een eigen onderneming gevangenen op.*

Front gen.-veldm. aartshertog v. Würtemberg:

Op de oostelijke Maas-*hoogten en in de midden-*Vogezen *tijdelijk verhoogde vuurwerkzaamheid.*

In talrijke luchtgevechten werden gisteren 6 vijandelijke vliegtuigen en 3 kabelballons geveld.

Russisch en Roemeensch gevechtsterrein

Niets nieuws.

Balkan en Italiaansch front

De toestand is onveranderd.

VAN OOST.-HONG. ZIJDE

Weenen, Zaterdag 12 Januari. — Officieel:

RUSSISCH EN ROEMEENSCH GEVECHTSTERREIN

Wapenstilstand.

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Niets van belang.

VAN FRANSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Parijs, Zaterdag 12 Januari. — Officieel:

Ten N.-O. van Reims hebben de Franschen in de richting van **Courcy** een Duitsche loopgraaf weten te overrompelen en eenige gevangenen gemaakt. In Champagne heeft het Fransche geschut rake vernietigingsschoten in de streek van **Auberive** afgevuurd.

Op den rechteroever van de **Maas** zijn na den artilleriestaal, vanochtend vermeld, twee Duitsche aanvalspogingen op het front van het **bois de Chaume** losgekomen. Ofschoon vlamwerpers werden gebruikt, moesten de Duitschers, die op twee plaatsen aanvielen, onder het vuur der Franschen terug na gevoelige verliezen te hebben geleden. Het kanon blijft in heel die streek aan weerskanten levendig aan 't woord.

Parijs, Zondag 13 Januari. — Officieel:

Niets te vermelden in den loop van den nacht buiten de gewone kanonade.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Zaterdag 12 Januari. — Officieel:

Heden ochtend zijn drie vijandelijke overvallen op onze loopgraven bezuiden **Lens** afgeslagen. Overdag was het vijandelijk geschut bedrijvig zuidwestelijk van **Kamerijk** en in de nabijheid van **Lens** en **Meessen**.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Zaterdag, 12 Januari. — Officieel:

Vuurkoncentraties der Italiaansche artillerie tegen troepenbewegingen in de achterste linies des vijands op de hoogvlakte van Asiago en van Engelsche batterijen in het gebied van den linkeroever van den **Piave**, ten N.-O. van den **Montello**. Vijandelijke patroelies werden ten Noorden van den **Monte Melango** en aan de **Grave di Papadopoli** gekeerd. Italiaansche verkenningsafdeelingen verontrusten de vijandelijke stellingen beoosten **Capo Silo** stelselmatig met succes.

Britsche vliegers hebben vier vijandelijke toestellen geveld, een vijfde tuimelde door Italiaansche vliegers getroffen, bij **Lusiana** in vlammen naar beneden. Italiaansche vliegtuigen bombardeerden met zichtbare uitwerking militaire inrichtingen in het **Val Sugana**.

Telegrammen

DE VREDES-ONDERHANDELINGEN

Rusland en de Oekraine

Brest-Litofsk, 10 Januari. — De volledige zitting, gisteren afgebroken, werd vanochtend om 11 uur voortgezet. Von Kühlmann zat voor.

Eerst had Holoebowitsj, staatssekretaris voor handel en nijverheid van de Oekraine, het woord. Hij zeide, na er op gewezen te hebben op het vredesverlangen over heel de wereld, en de pogingen van Rusland en de Oekraine om aan dat verlangen voldoening te schenken.

Onze staat, de Oekrainsche volksrepubliek, was de eerste die op de uitnoodiging heeft geantwoord.

Nademaal bij afkondiging van de Oekrainsche Centrale Rada, van 7-20 November de positie van den staat vastgesteld was, aanvaardt heden ten dage de Oekrainsche republiek opnieuw haar internationaal bestaan, dat zij meer dan 250 jaar geleden had verloren, en treedt zij thans, in vollen omvang van de haar op dat gebied toekomende rechten, in internationale betrekkingen.

Op grond van de bovengegeven voorstelling houdt het sekretariaat-generaal van de Oekrainsche volksrepubliek het voor juist gezien, bij de huidige vredesonderhandelingen, een zelfstandige positie in te nemen. Het heeft de eer, aan de regeeringen der hier vertegenwoordigde mogendheden, de volgende nota te overhandigen:

« De regeering van de Oekrainsche Volksrepubliek brengt hierbij het volgende ter kennis van alle oorlogvoerende en neutrale staten: Bij afkondiging van besluit n. 3111 van de Oekrainsche Centrale Rada van 7-20 November 1917 werd de Oekrainsche Volksrepubliek uitgeroepen. En door deze staatshandeling is de internationaal rechtelijke positie van laatsgenoemde bepaald. Strevende naar de totstandbrenging van een federatieven bond van alle republieken die hebben bestaan in het gebied, dat op het oogenblik wordt gevormd door (het oppervlak van) het voormalige Russische keizerrijk, knoopt de Oekrainsche volksrepubliek, door haar sekretariaat-generaal — tot aan het oogenblik dat in Rusland een gemeenschappelijke bondsregeering zal zijn gevestigd, en de regeling der kwesties nopens de kwestie der vertegenwoordiging van de Oekrainsche volksrepubliek eenerzijds en de Bondsregeering van den toekomstigen statenbond aan den anderen kant, zelfstandige volkenrechtelijke betrekkingen aan. »

Het algemeene sekretariaat beschouwt het als volstrekt noodzakelijk alle staten en volken der wereld over de Oekrainsche volksrepubliek zoowel als over de vredesonderhandelingen, die dezer dage te Brest-Litofsk tusschen de vertegenwoordigers van den raad van volkskommissarissen aan den eenen kant en de regeeringen van de tegen Rusland oorlogvoerende mogendheden aan den anderen kant beginnen, in te lichten.

Zij houdt onwankelbaar daaraan vast, dat de tegenwoordige oorlog voor alle staten, in het bijzonder voor de arbeidende klassen van elken staat het grootste kwaad beteekent, dat alle oorlogvoerende staten mogelijke veroveringsplannen moeten opgeven en terstond vredesonderhandelingen inleiden. De Oekrainische centrale Rada, het parlement van de Oekrainische republiek, heeft het onvermijdelijk geacht terstond na de afkondiging van de Oekrainische republiek de aktieve politiek van de vredeskwestie in te leiden. De Oekrainsche centrale Rada heeft het dus voor noodzakelijk geacht naar het sluiten van een wapenstilstand te streven.

Tot dat doel werden vertegenwoordigers van het algemeene sekretariaat gezonden naar het Zuidwestelijke front en naar het Roemeensche front, die tegenwoordig één enkel Oekrainisch front vormen onder leiding van de regeering der Oekrainische volksrepubliek. Tegelijkertijd heeft de Oekrainische Centrale Rada het algemeene sekretariaat opgedragen de verbonden mogendheden van haar handelingen in kennis te stellen.

Toen de raad van de volkskommissarissen in overleg met de regeeringen van de tegen Rusland oorlogvoerende Staten de kwestie van een wapenstilstand aan alle Russische fronten ter hand had genomen, zond het sekretariaat-generaal zijn vertegenwoordigers naar Brest-Litofsk om toezicht te oefenen en inlichtingen in te winnen. Hierbij acht het sekretariaat-generaal het noodig te late" uitkomen, dat de vertegenwoordigers van den raad der volkskommissarissen, niettegenstaande zij over de aankomst van gedelegeerden tot deelneming aan de onderhandelingen in kennis gesteld waren, den algemeenen wapenstilstand zelfstandig zonder eenig overleg met de Oekrainer volksrepubliek hebben onderteekend. Aangezien nu de raad der volkskommissarissen, overeenkomstig het laatste artikel der voorwaarden voor den algemeenen wapenstilstand, de vredesonderhandelingen met de regeeringen van Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, Turkije en Bulgarije te Brest-Litofsk begint, verklaart het sekretariaat-generaal uit naam van de Oekrainer volksrepubliek het volgende:

(Hier volgt dan de nota van het sekretaat-generaal der Oekraine, die we reeds publiceerden.

In antwoord op de uiteenzetting van den Oekrainschen staatssekretaris Holoebowytsj, verklaarde de voorzitter, staatssekretaris von Kühlmann:

Mijne heeren, wij hebben met levendige belangstelling van de uiteenzettingen van den voorzitter der Oekrainsche afvaardiging en van den inhoud der ons gedane mededeelingen kennis genomen. Ik stel voor dat de nota der Oekraine als een gewichtig historisch dokument aan de kongres-stukken wordt toegevoegd. De vertegenwoordigers der verbonden mogendheden begroeten de te Brest-Litofsk verschenen vertegenwoordigers der Oekraine in den geest van hun telegram van 26 December 1917. De vertegenwoordigers der verbonden mogendheden behouden zich hun houding voor ten opzichte van de bijzonderheden in de verklaringen der Oekrainsche gedelegeerden. Hierbij aansluitend gaf de voorzitter den wensch te kennen om eenige vragen te stellen ten einde den grondslag te leggen voor het door de verbonden mogendheden te nemen besluit. Tot dusver werd met de vertegenwoordigers der Petersburgsche regeering onderhandeld over de aangelegenheden, die het geheele Russische gebied betreffen. Daarom dient tot den voorzitter van de afvaardiging der Petersburgsche regeering de vraag te worden gericht, of hij en zijn afvaardiging voornemens zijn ook verder de aangelegenheden van geheel Rusland hier diplomatiek te vertegenwoordigen.

Trotzky legde hierop de volgende verklaring af: De Russische afvaardiging, welke kennis heeft genomen van de door de Oekrainsche afvaardiging openbaar gemaakte nota van den sekretaris-generaal der Oekrainsche volksrepubliek, verklaart dat zij in volkomen instemming met de principieele erkenning van het zelfbeschikkingsrecht van elke natie tot aan een volledige afscheiding toe, geen bezwaar heeft tegen het deelnemen der Oekrainsche afvaardiging aan de vredesonderhandelingen.

Over de beteekenis dezer verklaring ontspon zich een langdurige diskussie, die ten slotte werd samengevat in de vraag of de Oekrainsche afvaardiging een onderafdeeling van de Russische afvaardiging vormt of dat zij in diplomatiek opzicht als de vertegenwoordiging van een zelfstandigen staat te behandelen is.

De vraag van Trotzky kan aldus worden beantwoord, dat zij door de gebeurtenissen is achterhaald, daar de Oekrainsche delegatie als een zelfstand ge delegatie hier is opgetreden, daar zijn delegatie deze vertegenwoordiging heeft erkend en daar van geen enkele zijde een ander voorstel is gedaan.

De voorzitter van de Oekrainische delegatie dankte daarna de Russische vertegenwoordigers voor deze verklaring. Hij meende nu te mogen aannemen, dat de Oekrainische en de Russische afvaardiging moesten worden beschouwd als twee gescheiden zelfstandige delegaties van dezelfde partij.

Trotzki over het opgerezen incident

Nadat v. Kühlmann na overleg met de vergadering had verklaard dat over deze prealabele kwestie eerst door de delegaties van het Viervoudig Verbond onderling moest worden beraadslaagd, en de verdere behandeling ervan in volledige vergadering voorbehouden bleef, nam Trotzky, de eerste afgevaardigde van de Russische delegatie, het woord en zeide het noodig te achten in de eerste plaats een misverstand uit den weg te ruimen. De Russische delegatie konstateerde, dat het officieele in de Duitsche bladen openbaar gemaakte protokol over de vergadering van 27 December 1917, waarin de rede van den voorzitter der Russische delegatie is weergegeven, strookt met hetgeen in die vergadering is gebeurd. Omtrent het, der Russische delegatie volslagen onbekende, al of niet fiktieve telegram van het P. T. A., waarop zich de Duitsche pers en v. Kühlmann hebben beroepen, moet de Russische delegatie nog inlichtingen inwinnen. Trotzky zeide het te betreuren dat het misverstand is gerezen. Aangaande het door de militaire vertegenwoordigers van de andere delegaties ondersteunde protest van generaal Hoffmann tegen artikelen in de pers, draadlooze telegrammen, oproepen, enz., moest Trotzky verklaren dat noch de voorwaarden van den wapenstilstand, noch het karakter der vredesonderhandelingen de vrijheid van drukpers en van het woord begrenzen. Na deze opmerkingen trad Trotzky in een bespreking van de verklaringen der voorzitters van de Duitsche en de Oostenrijksche delegatie.

JAPAN

Keulen, 12 Januari. — Blijkens een Havasbericht over New-York uit Tokio, is Japan bereid troepen naar Wlad wostok te zenden, indien de belangen der geallieerden daar gevaar mochten loopen. De toestand in die streek moet hachelijk zijn.

AMERIKA'S OORLOGSDOEL

De « New-York Tribune » heeft — in overeenstemming met het oordeel van andere Amerikaansche bladen — uit de verklaring van president Wilson de gevolgtrekking gemaakt, dat de Vereenigde Staten den oorlog zullen voortzetten tot dat de hereeniging van Elzas-Lotharingen met Frankrijk zal zijn verkregen.

ZEGT, Vlamingen, is 't genoeg?

Toen ik, tijdens mijn laatste bezoek, bij onze krijgsgevangen broeders, de Haversche regeering aan de kaak stelde voor haar wandaden tegenover ons Vlaamsch vaderland, die o. a. zijn: *het oogluikend toelaten in hare pers, sedert de eerste oorlogsdagen, van laster en verdachtmaking tegen al wat Vlaamsch is; het beloonen en bevorderen van die lasteraars zooals Neuray, des Obriaux, Destrée, enz.; het benoemen van drie anti-Vlaamsche ministers uit de linkerzijde; het broodrooven van Vlaanderen's grooten dichter Ren de Clercq en zijn strijdgenoot Dr. Jacob; het ontridderen der hoogleeraars onzer Vlaamsche Universiteit; de toetreding tot de besluitselen der Parijsche Konferentie, die na den bloedigen kamp den handelsoorlog moet ontketenen en waarmee Antwerpen den genadeslag krijgt; het onderdrukken van alle Vlaamschgezindheid aan 't front en de geweldige vervolging tegen de aktivisten aldaar, waarvan de verbanning van priester Van der Meulen maar een episode is; de oorlogsverklaring van de Broqueville in zijn laatste zieke-rede tegen het recht van Vlaanderen op Vlaamsche eentaligheid* — toen ik dit alles aanklaagde, kenden we de laatste anti-Vlaamsche zet nog niet van de Haversche Macht. Een der hevigste Vlaamschhaters van heel het Parlement, de grootmeester van 't Belgisch franskiljonisme, *Paul Hymans*, is minister benoemd van buitenlandsche zaken.

Iedereen zal toegeven dat dit departement wel het allergewichtigste is in alle oorlogvoerende landen, vooral in het stadium waarin de wereldkrijg thans getreden is. En die zoo belangrijke post wordt toevertrouwd wat ons land betreft aan een politieker op wien de Vlaamsche Beweging steeds werkte als een roode lap op een stier en die vóór zijn laatste verkiezing, wanneer de Vlaamschgezinde Heraldo uit Brussel, met Hoste aan het hoofd, hem de belofte wilden doen afleggen voor de vervlaamsching der Gentsche Hoogeschoolstemmen, heftig uitriep: « L'université flamande de Gand, jamais; »

En dat is nu de man, welke onze buitenlandsche politiek zal leiden en als gevolmachtigde van de Belgische regeering naar de vredesconferentie zal gezonden worden. Van dien vrede hangt het leven of de ondergang van Vlaanderen af: het traktaat van Munster in 1648 brak ons de leden, maar het verdrag van 1918 zal aan Vlaanderen den doodsteek geven, zoo onze volksbelangen daar niet terdege worden gevrijwaard. En om zulks te doen kiest men nu den meest anti-Vlaamschgezinden staatsman van heel België uit, en aan die handen zouden wij het lot van ons Vlaamsch vaderland moeten toevertrouwen? Neen, dat nooit!

Zooals Albrecht Rodenbach het bij de opstandige beweging der « Blauwvoeterij » zijne medestudenten toeriep, zoo kluke het ook nu:

Zij, hebben ons onze tale geroofd,
't En was nog niet genoeg,
Zij hebben in ons den Vlaam gedood,
't En was nog niet genoeg,
Zij loechen en dreven den spot met ons,
't En was nog niet genoeg,
Nu zetten zij ons hunnen voet op den [nek,
't En was nog niet genoeg,
En proeven, na huichelen, dwinglandij,
Zegt, Broeders, is 't genoeg?

Want op een echte dwingelandij moet het voor Vlaanderen uitloopen, wanneer regeerders als Hymans, de Broqueville, Carton de Wiart en heel die Franschgezinde boel over ond lot te beslissen hebben: men heeft er nu nog de Walen Brunet en Lorand bijgenoemd, zoodat we op de 22 ministers — de ministers van State inbegrepen — die thans onze regeering vormen en bij 't miljoen aan 's lands schatkist kosten — amper éénen hebben, die misschien iet of wat Vlaamsch voelt.

Hoe prachtig was toch de gelegenheid om een Vlaamschgezinden passivist in de regeering op te nemen: maar neen, dat nog was te veel, de Franschgezinde kliek laat niet toe, dat maar de minste toegeving aan Vlaanderen zou gedaan worden. Liberalen en socialisten ja, worden om wille van de « heilige eenheid » in den ministerraad vertegenwoordigd, maar een verdediger van de 3.200.000 Franschonkundige, verdrukte Vlamingen laat men in dat mooie Belgisch kabinet niet toe.

Welnu, de Vlamingen zullen het dan zonder die regeering doen en zich zelf helpen. De Havermannen hebben het zoo gewild en vermits het niet kan met hen, zal het gebeuren zonder hen, dat Vlaanderen Vlaamsch, zelfstandig en vrij wordt.

Zoo helpe God!

Dr. Aug. BORMS.

STAD en LAND

HUYSMANS AAN 'T WOORD. — Het Vlaamsch Korrespondentie-Bureau deelt mede:

Huysmans over Kultuurautonomie:

« De Belgische Socialist » van 5 Januari brengt een interessant artikel van Huysmans. Hij merkt op dat hij niet te klagen heeft over het onthaal, dat zijn voorstel van Kultuurautonomie voor Vlaanderen en Wallonië genoten heeft. De « Opinion Wallonne » heeft hem, naar aanleiding daarvan, een veeg uit de pan gegeven omdat hij te ver ging. De aktivisten, in het bijzonder Primo in de « Nieuwe Gazet van Gent », meenden het tegendeel. Ook van Cauwelaert oefende kritiek uit, terwijl Leo Picard in de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » blijken van instemming met het plan gaf.

De « Opinion Wallonne », zegt Huysmans, ziet niet in wat de Regeering wel begrijpt, n.l. dat alles niet bij het oude kan blijven. Het verschil tusschen de « Opinion Wallonne » en de Regeering is, dat de redakteurs van het Waalsche blad niets willen doen en dat de Regeering iets wil doen. Maar deze weet zelf niet wat. Zij is nog altijd halfslachtig. Huysmans heeft de Regeering met zijn voorstel willen aantoonen, dat hetgeen zij zoekt principieel en feitelijk te bereiken is zonder de eenheid van België op te offeren, zonder ekonomische en politieke verdeeling of scheiding.

Hij reageert dan tegen het artikel van Primo, die met zijn oplossing niet akkoord gaat. Zijn staatsmansdialektiek moet hem ter hulp komen waar hij zich verdedigen wil tegen de uitlegging, welke de Gentsche socialist aan een zijner uitlatingen geeft. « Huysmans is partijganger van het aktivisme indien de Duitsche regeering blijft », schreef Primo na hun onderhoud te Rotterdam. Waartegen Huysmans protesteert. Hij is geen aktivist. Dat heeft ook Primo niet beweerd. Tot deze had hij ongeveer gezegd: « Maar ik kan den politieken man verstaan die rekenend met een blijvenden overheerscher, van dien overheerscher het maximum van zijn eischen tracht te bekomen ». Had Primo nu geschreven: Huysmans zou aktivist kunnen zijn, indien hij zeker was dat de Duitschers in België bleven, dan zou hij de woorden van Huysmans net vertolkt hebben in den zin dien ieder, behalve Huysmans zelf, er in legt. Wie is immers niet geneigd aan te nemen dat een « onverbeterlijk opportunist » als deze, met zijn ontwikkelden zin voor realiteiten, tegenover de zekerheid van een duurzame macht positie der Duitschers in België naar dezelfde taktiek zou grijpen als de politieke man waarover hij 't heeft?

Hij leert verder Primo dat Kultuurautonomie het eenige is, dat in de internationale richting aan Vlaanderen kan gegeven worden, en stapt dan over tot hetgeen Leo Picard in de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » schreef. 't Gaat bezwaarlijk uit Huysmans' woorden af te leiden wat Picard eigenlijk over het bewuste voorstel denkt. Huysmans legt er nadruk op dat Kultuurautonomie het maximum is, dat wij kunnen bekomen en wel het te wenschen maximum. Zijn argumentatie om die bewering te steunen is echter zeer schamel. De invloed van de Fransche kultuur op de Vlaamsche kultuur is een goede invloed, van het oogenblik dat een Vlaamsche georganiseerde kultuur bestaat. De invloed van een andere kultuur is nooit slecht wanneer de eigen kultuur kan groeien en gedijen. Wij hebben, door de eeuwen heen, den terugslag der Fransche beschaving gevoeld. Maar dat ontneemt ons — ondanks de Broqueville — het recht niet om onze eigen kultuur organisatorisch op te bouwen. Met kultuurautonomie kunnen wij toch voortleven, meent ook Leo Picard. Maar een bewijs dat hij de kwestie anders beschouwt dan Huysmans, is ons dunkens wel het feit, dat hij graag van Huysmans zou willen weten, hoe deze zich de bestuurlijke en politieke inrichting van het nieuwe België voorstelt. De socialistische leider zal daaromtrent zijn opvattingen neerschrijven.

Wij zijn zeer benieuwd hoe dit stelsel er zal uit zien. Bevreemden mag het intusschen, dat Huysmans de organisatorische taak der Vlamingen beperkt tot kultureele aangelegenheden, en een gezondmaking van ons politiek leven buiten beschouwing laat. Het ligt voor ieder mensch die zin heeft voor imponderabilia, en Huysmans rekent zich tot die kategorie, dat het groeien van een Vlaamsche kultuur het scheppen van staatkundige toestanden veronderstelt, die haar de kracht moeten verleenen om den Franschen invloed in de eerste plaats en om 't even welken anderen te weren, die voor haar zelfstandigheid een bedreiging oplevert.

Kultuurautonomie zonder politieke waarborgen hangt in de lucht.

V. K. B.

LIEDERAVONDEN (Groeninger-wacht). — Toekomenden Donderdag in de zaal « Eldorado », Van Wezenbekestraat, om 9 uur (T. U.), buitengewone herhaling van de liederen, die zullen uitgevoerd worden op het Groot Vlaamsch Volksfeest van 27 Januari e.k., onder leiding van toondichter Jef Van Hoof.

Iedereen op post!

Gij, die houdt van zingen, komt naar de Liederavonden van de Groeninger-wacht van Antwerpen!

De flauw-sentimenteele Fransche romances hebben uitgeleefd in Vlaanderen! Gezonde liederen moeten er klinken!

Iets voor iederen dag

Ondanks den Engelschen Censor!...

De Hollander hr L. Simons draagt den Vlaamschen strijd, die thans in Vlaanderen gevoerd wordt, een goed hart toe, echter met menig voorbehoud.

Hij legt dan ook onmiddellijk in de mat met de redaktie van *Vrij België*, die nog steeds twee heeren dienen wil: de Haversche regeering en het Vlaamsche recht, wat ze alle oogenblikken van den glibberigen stok in 't roet of in 't meel doet vallen, en van die redaktie dan een engeltje of een duiveltje maakt.

De hr Simons is van meening dat Vlaanderen niet leunen moet op Duitschland, dat Vlaanderen het sterkst zal staan « in eigen kracht ».

Geen enkel aktivist die het betwisten zal. Er is niets zoo gemakkelijk in de wereld dan te kunnen zeggen: « Ik heb niemand niet noodig! », overigens het lomp en zelfzuchtig wachtwoord van alle parvenus.

Maar wie, mensch of volk, mag zoo aanmatigend spreken?

De hr Simons antwoordt er zelf op, zijn eigen zienswijze opzettelijk een duchtigen deuk gevend:

« De vraag is: heeft Vlaanderen die kracht reeds? Heeft vooral de groep van *Vrij België* die kracht? En zal die kracht niet grootendeels bepaald worden door hetgeen de door mijn waarde tegenstander zoo zeer versmade Aktivisten nu in Vlaanderen door hun organisatie en hun agitatie weten te bereiken? Internationaal heeft Vlaanderen m. i. alleen iets te verwachten van een door de demokratieën van alle landen te ontvangen steun.

De Aktivisten zoeken dien in de landen, nu voor hen toegankelijk. (Zeer juist.)

Wat heeft *Vrij België* gedaan om de Entente van Vlaanderen's goed recht te overtuigen? (Wij wachten op het antwoord!)

Mijn poging daartoe is mislukt, (zoo vervolgt de hr L. Simons) door den **Engelschen censor, die er ook voor gewaakt heeft dat mijn artikel Amerika niet zou bereiken.** (Engelsche vrijheid! Engelsche liefde voor het recht der kleine volkeren!)

Maar *Vrij België* (aldus weer de hr Simons) behoort tot de bondgenooten. En een zijner redakteuren, Belgisch parlementslid, kan zich onder hen toch zeker vrijelijk bewegen.

De Vlaamsche Beweging is een volksbeweging. En daarom mag en moet zij steun zoeken bij al wat er in de wereld nog leeft — als is het weinig — aan echte demokratie. »

Uit dit antwoord van den hr Simons vernemen wij dus hoe de Engelsche censor alles weert wat het Engelsche of het Amerikaansche volk over Vlaanderen's verzuchtingen zou kunnen inlichten!

Toen wij in Zwitserland waren, in de maand November l.l., drukten wij er onze vreugde en een beetje onze verbazing er over uit, hoe goed de Zwitsers het vaderlandsch standpunt van de Aktivisten begrepen, ja, welken gemakkelijken ingang onze gedachten vonden bij journalisten en bondsleden van de Entente.

't Benigste wat dezen ons voor den voet wierpen kwam altijd neer op hetgene een vooraanstaande Fransche publicist ons onomwonden en bijna cynisch zei: « Certainement, nous comprenons les revendications du peuple flamand, seulement vous sabottez la question belge en c'est elle qui reste toujours notre grand atout! »

(Zeker begrijpen wij de eischen van het Vlaamsche volk, maar gij gooit de Belgische kwestie overhoop en 't is nog altijd de grootste troef!)

Wij antwoordden dat wij het zeer betreurden doch dat we, om dien troef in de hand der Entente te houden, juist ons eigen volk aan het goochelspel niet konden opofferen.

De hr Simons vraagt *ad hominem* aan van Cauwelaert en zijn kornuiten van *Vrij België*:

« Wat hebt ge voor Vlaanderen's recht bij de Entente gedaan?

Waar is uw propaganda in Engeland en Amerika?

Wat hebt ge bereikt? Ik, Hollander, vermocht niet de volkeren in te lichten, de Engelsche censor belette het mij, maar gij, volksvertegenwoordiger, wat deed gij? »

De hr Simons wijst er op hoe de Aktivisten hun plicht betrachtten en wat ze « door hun organisatie en hun agitatie weten te bereiken ».

Wat *Vrij België* deed?

Remmen, stokken in 't wiel steken, Havere dienen, smalen en smaden op de Aktivisten.

't Kan een Belgische rol zijn, een Vlaamsche was het zeker niet.

Wat gemelijke uitvallen tegen Havere zijn wel vermakelijk voor ons, doch vergoeden niets.

Het toekomstig Vlaanderen zal bepaald worden door hetgeen de door *Vrij België* versmade Aktivisten weten te bereiken, dit Vlaanderen, en geen ander, zullen die versmaders terugvinden en God danken.

Het is zeer spijtig dat de hr Simons door den Engelschen censor verhinderd werd de Angel-Saksische demokratieën over Vlaanderen in te lichten

Ja, de Vlaamsche Beweging is een volk beweging, « en moet steun zoeken bij al wat er in de wereld nog leeft — al is het weinig — aan echte demokraticën. »

Daarom moest een der onzen voortdurend in Zwitserland verblijven, om van daar uit het goede werk op touw te zetten. Wij zeiden het met nadruk bij onzen terugkeer en betreuren zeer dat het nog niet ten uitvoer kon gelegd worden.

Zwitserland is een vrije tribuun in Europa, en de volkeren zijn te winnen voor Vlaanderen's recht als wij maar weten hun aandacht te vestigen en hun genegenheid te winnen.

't Is geen nutteloze en ook geen geringe arbeid dat daar verricht kan worden, maar 't moet iemand zijn die met Duitsch en Fransch gemakkelijk uit de voeten kan, want de pers wil het — gelijk overal toch! — geschoteld hebben.

Van uit Zwitserland kan de propaganda gebeuren, ondanks den Engelschen censor.

LUC.

DE OORLOG

Telegrammen

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Berlijn, 12 Januari. — Officieel:

In het Westelijk deel van het versperd gebied om Engeland zijn opnieuw 19.000 br. reg. ton tot zinken gebracht. In een koenen en handig uitgevoerden aanval heeft een onzer duikbooten onder aanzienlijke vijandelijke tegenwerking vier groote stoomschepen uit krachtig beschermde konvooien geschoten. Bij een nachtelijken aanval op een sterk konvooi gelukte het een duikboot, bij een ram-aanval, een vijandelijken torpedojager dermate te beschadigen, dat het verlies ervan hoogst waarschijnlijk is. De duikboot liep, behalve een lichte beschadiging aan den boeg, geenerlei schade op.

—

Londen, 12 Januari. — Van twee schepen, die midden December de Clyde verlaten hadden op weg naar Waterford, met tezamen 85 koppen bemanning, is sindsdien niets vernomen. Men gelooft dat ze de slachtoffers van duikbooten zijn geworden.

BRITSCHE TORPEDOJAGER GEZONKEN

Londen, 12 Januari. — De admiraliteit maakt bekend: De « Racoon » is 8 dezer op de Noordkust van Ierland tijdens een sneeuwstorm op de rotsen geloopen en met man en muis vergaan. Twee-entwintig lijken zijn gevonden.

(De « Racoon » behoorde tot een reeks torpedojagers, die van 910 tot 1000 ton maten, 27 of 28 knoop liepen, 80 tot 83 meter lang waren en ongeveer 8.5 meter breed, benevens een bemanning van 96 koppen telden.)

HET RUSSISCHE FRONT STERFT WEG

Keulen, 12 Januari. — Naar de « Kölnische Zeitung » van de Fransche grens vernoemt, seint de Stockholmsche korrespondent van de « Matin », op gezag van verklaringen van Russische officieren, dat het Russische front « langzaam afsterft ». Ook officieren deserteeren in grooten getale; de verdedigingswerken vervallen allengs en verkeeren in jammerlijken toestand.

DE AANSTAANDE ENTENTE-KONFERENTIE

Keulen, 12 Januari. — Volgens de « Kölnische Zeitung », zijn de « Messagero » en andere Romeinsche bladen beducht dat de aanstaande Entente-konferentie te Parijs het verdrag van Londen zal wijzigen of een nieuw bondsverdrag zal opstellen.

DE ENGELSCHE ADMIRALITEIT

Londen, 11 Januari. — De raad van de admiraliteit is nu hervormd. De nieuwe leden zijn: schout-bij-nacht Sydney Fremantle, schout-bij-nacht George Hope en Arthur Pease, kommissaris van den Noordooster spoorweg. Henry Oliver en Godfrey Pain treden af.

VELERLEI

— De « Matin » meldt dat Clemenceau in de aanvang der komende week een verklaring in de Kamer zal afleggen, welke een nauwkeurige formuleering van Frankrijk's eischen voor een mogelijken grondslag tot vredesonderhandelingen zal bevatten.

— Volgens de « Matin » hebben verscheidene provincies in het Noorden van Rusland, met name het gebied van Archangel, zich autonoom verklaard.

— Een P. T. A.-bericht meldt dat de Oekrainsche minister van oorlog Pettura reeds zijn ontslag heeft ingediend.

— In het nummer van Donderdag blijkt de « Pravda » al te hebben voorbereid on een revolutionairen oorlog dien Krilenko sinsddien heeft afgekondigd. Toen had het Russische blad, naar de « Temps » vernoemt, een artikel, getiteld: « Kunnen wij een revolutionairen oorlog voeren? », waarin verkondigd werd, dat Rusland met sterk ingekrompen effektieven, wien het echter aan jeugd noch geestdrift ontbreekt en die onderworpen zijn aan een demokratische tucht, de middelrijken nog kan dwingen, met dat rijk rekening te houden.

BUITENLAND

GROOTE BRAND OP VIRGINIA

Engelsche bladen van de vorige week hadden een bericht uit Norfolk, in den Staat Virginia, waarin melding werd gemaakt van een heel grooten brand, die op verscheiden punten tegelijk was uitgebroken.

De schade werd geschat op 5,000,000 gulden. Bij de bestrijding van het vuur werd meegeholpen door soldaten en matrozen. De krijgswet werd afgekondigd en 1500 matrozen deden patrouilledienst. Er zijn eenige dooden. Verscheiden verdachten werden in hechtenis gesteld.

DE PEST IN CHINA

Sjanghai, 12 Januari. — De korrespondent van de « North China Daily News » verneemt van een korrespondent in het centrum van het pest-gebied het volgende: De pest heeft in zes weken tijds een afstand van 300 mijl afgelegd. Taijoeanfoo en de Peking-Hankou-lijn zijn reeds aangetast.

ERGE ONLUSTEN IN SPANJE

Madrid, 12 Januari.— Volgens geruchten zou zonder aankondiging in Valencia een algemeene staking uitgebroken zijn als protest tegen de duurte van het leven. Uit Barcelona worden luidruchtige betoogingen gemeld, die aan dezelfde gevoelens ontsproten. Er werd met steenen gegooid en het gepeupel nam stormenderhand van tingeltangels bezit. Daar werd alles overhoop gehaald en maakte men de meubelen stuk. Tal van menschen zijn in hechtenis genomen en gewond. Maandag zou een algemeene staking uitbreken. Uit andere steden wordt ook van beweging onder 't volk wegens de duurte gewag gemaakt.

SNEEUWSTORM TE CHICAGO

New-York, 12 Januari. — Chicago is volkomen van het spoorwegverkeer afgesloten, tengevolge van een der ergste sneeuwstormen, welke de geschiedenis der stad kent. Het zakenleven is verlamd. Er is geen melk te krijgen. De treinen met steenkolen zijn niet in staat vooruit te komen.

MIJNONTPLOFFING IN ENGELAND

Londen, 12 Januari. — Vanochtend heeft zich in een mijn te Halmer End, benoorden Staffordshire, een noodlottige gasontploffing voorgedaan. Twee honderd zeven-en-veertig man waren op dat oogenblik beneden. Tot nu toe zijn er slechts ongeveer 60 naar boven gehaald. Men vreest, dat er velen gedood zijn.

—

Londen, 12 Januari. — De laatste berichten wijzen uit, dat honderd mannen en eenige lijken naar boven zijn gebracht; 140 menschen zijn in de mijngangen ingesloten. Er is geringe hoop, dat ze zullen worden gered.

BINNENLAND

UIT BRUSSEL

De prijs der maaltijden in de Spijshuizen. — De Raad van Bestuur der Brusselsche Spijshuizen heeft een besluit genomen dat voor gevolg zal hebben, den last, welke dit werk op de openbare machten doet drukken, aanzienlijk te verhoogen. De maatregel is slechts genomen uit oorzaak der moeilijkheden in de bevoorrading een aanzienlijke massa « noenmalers » te bedienen en die, ondanks het aanzienlijke kapitaal, daarvoor door de gemeente reeds ten koste gelegd, nog maar in zekere mate verminderd zijn.

De prijs van den maaltijd, tot dusver op 1.20 fr. bepaald, zal op 1.65 fr. gebracht worden. Nochtans zullen zij, die van de maaltijden gebruik maken, deze verhooging niet te dragen hebben en voortgaan, als tot hiertoe, 0.65 fr. te betalen. Het verschil, d.i. 1 frank, per persoon en per dag, zal door de gemeentebesturen en het Nationaal Komiteit gedragen worden.

De gemeentekassen, die voor 0.25 fr. per maaltijd tusschenbeide kwamen, zullen voortaan 0.40 fr. betalen, en het Nationaal Komiteit zal zijn tusschenkomst verdubbelen, dus van 0.30 op 0.60 fr. gebracht worden.

Het zijn enorme lasten, die elke maand door de publieke machten zullen te dragen zijn en waardoor men hoopt aanmerkelijk de samenstelling van het diner te verbeteren, dat den deelnemers aan de maaltijden elken dag aangeboden wordt.

Sneeuwbeelden. — De Brusselaars zullen zich de « Sneeuwsalons » wel herinneren, eenige jaren geleden in het Park georganiseerd. Onze beeldhouwers deden toen niets anders dan een oude gewoonte der Antwerpsche beeldhouwers te doen herleven, die sedert eeuwen alle winters de sneeuw tot grondstof namen.

Het « Dagboek », handschrift van Callion, dat zich in de Bibliotheek der Universiteit van Gent bevindt, leert ons, dat in de stad van de Arteveldes ook, den 14n januari 1802, een jonge artist, Joseph Inghels, leerling van Charles Van Poucke, met de sneeuw vóór het huis, dat hij bewoonde, een beeld maakte van 21 voet hoogte, Diana voorstellende, omringd door drie honden. Zijn werk bezorgde hem een zilveren medalie, hem spontaan door de Akademie toegekend.

Zeven-en-twintig jaar later, den 21 Januari 1829, berichtte de « Gazette van Gent » dat Inghels, vóór zijn deur, een kolossalen leeuw in sneeuw gemodeleerd had

Het was, men ziet het, een roeping...

UIT LIER

Kolenverdeeling voor Vlaanderen. — Tot aller genoegen is men te Lier begonnen met de kolenverdeeling. De bedillers, zij die geen kolen van den Duitsch of van die sm... flaminganten wilden, zullen bij de volgende rantsoeneering de eersten zijn om hun 120 kgr. te komen koopen!

Bekendmaking. — Op Zaterdag, 19 Januari 1918, hebben de kontroolvergaderingen plaats der in de gemeente Lier wonende mannelijke Belgen, welke in de jaren 1877 tot en met 1900 geboren zijn, der leden der voormalige burgerwacht, der in hun land ontslagene tot den dienst onbruikbare vijandelijke soldaten en der vijandelijke vreemdelingen.

De kontrool geschiedt op het stadhuis.

Den 19 Januari, van 9 tot 12 uren, de leden der Burgerwacht en de Meldeplichtige Belgen van n. 1 tot einde 's morgens (T. U.).

De bevelen en schikkingen der wachten en der bij de kontroolvergadering aanwezig zijnde Belgische politie- of gemeentebeambten zijn stipt te volgen.

Op de kontroolvergadering is het rooken en het dragen van kenteekens verboden, alsook elke andere storing der openbare orde.

De verkooping van geestrijke dranken aan meldeplichtigen is op den kontrooldag vóór en gedurende de kontrool verboden.

Ieder kontroolplichtige moet op de kontrool voorzien zijn van het eenzelvigheidsbewijs en de meldingskaart.

Afwezigheid op de kontroolvergadering zonder reden wordt gestraft.

De kontroolplichtigen moeten een kwaart uurs vóór den vastgestelden tijd aanwezig zijn.

Amerikaansche Winkel. — Tweede veertiendagental van Januari.

De winkel is open van 9 tot 12 u. (torenuur):

200 gram vet per hoofd, tegen 1 fr.; 200 gr. rijst, per hoofd, tegen 0.30 fr.; 200 gr. maïsvlokken per hoofd, tegen 0.20 fr.; 100 gr. rijstzaan per hoofd, tegen 0.15 fr.; 50 gr. koffie, per hoofd, tegen 0.40 fr.; 1 brood van 980 gr. tegen 0.66 fr. voor de rechthebbenden.

Orde der bedeeling: Dinsdag, 15 Januari, van n. 1 tot 600; Woensdag 16, van n. 601 tot 1200; Donderdag 17, van n. 1201 tot 1800; Vrijdag 18, van n. 1801 tot 2400.

Indien de maïsvlokken, rijstmeel en koffie niet op tijd zouden aankomen, zullen deze waren later bedeeld worden.

Bloembedeeling. — De bloem voor zelfbakkers en landbouwers wordt geriefd op Zaterdag, 19 Januari, van 8 1/2 tot 12 u. (torenuur). Prijs per rantsoen: 1.39 frank.

Gemeentemagazijn. — Week van 14 tot 19 Januari.

Open 's voormiddags van 9 tot 12 1/2, 's namiddags van 2 1/2 tot 4 1/2 u. (torenuur).

Beetsiroop, 500 gram per hoofd, tegen 0.48 fr.; Broodsuiker, 550 gr. per hoofd, tegen 0.82 fr.; 2 pakken stekskens per gezin, tegen 0.90 fr. het pak.

De suiker der onderlingen en kinderen wordt terzelfdertijd bedeeld als de gewone rantsoenen. Zieken kunnen ook hun bijrantsoen suiker bekomen op de gewone voorwaarden: de onderlingen welke vanaf 1 Januari 1918, 65 jaar geworden zijn, kunnen ook hun bijrantsoen suiker bekomen en moeten daarvoor medebrengen op den dag van de gewone bedeeling, rantsoenkaart, trouwboekje of eenzelvigheidsbewijs.

Maandag 14 Januari, 's voorm. van n. 3601 tot 3950; 's nam. van 3951 tot 4200; Dinsdag 15, van n. 4201 tot 4550, en van n. 4551 tot 4800; Woensdag 16, van n. 4801 tot 5150, en van 5151 tot tot 5400.

N. B. — Woensdag namiddag van 5 tot 6 n. (T. U.) worden de achterblijvers bedeeld, daar zijn inbegrepen, degenen welke hun rantsoen suiker en beetsiroop niet hebben afgehaald, alsook de bijrantsoenen suiker voor onderlingen en kinderen, welke zouden vergeten zijn. Na dien dag zijn deze bedeelingen gedaan.

Op Donderdag, 17 Januari, begint eene nieuwe bedeeling.

600 gram kunsthoning per hoofd, tegen 0.75 fr.; 125 gr. soda per hoofd, tegen 0.07 fr.

Donderdag 17 Januari, 's voorm. van n. 1 tot 350, 's namid. van n. 351 tot 600; Vrijdag 18, van n. 601 tot 950, en van n. 951 tot 1200; Zaterdag 19, van n. 1201 tot 1550, en van n. 1551 tot 1800.

Potten medebrengen met groote opening om den beetsiroop of den kunsthoning in te doen.

Buiten de gewone waren is er ook te verkrijgen: koffie surrogaat (zeer goed) tegen 7.20 fr. het kgr.; Farine lactée, tegen 2.70 fr. het pak.

Aardappelbedeeling. — Orde der bedeeling:

Maandag 14 Januari, van n. 1 tot 500; Dinsdag 15, van n. 501 tot 1000; Woensdag 16, van n. 1.001 tot 1.500; Donderdag 17, van n. 1.501 tot 2.000; Vrijdag 18, van n. 2.001 tot 2.500.

Magazijn open van 9 tot 12 1/2 uren (torenuur); 's namiddags gesloten.

Vlaamsche Werking. — Wij kondigden vergeden week aan, dat de openbare Vlaamsch Aktivistische vergaderingen gedurende de straf, die Lier doormaakt, 's Zondags 's morgens zouden plaats hebben. Nu vernemen wij dat ook zulke vergaderingen verboden zijn!

Gedurende vier weken geen openbare Vlaamsche propaganda mogen maken, zet te Lier het Aktivisme een heel eindje achteruit.

Maar daarom verliezen de aktivisten den moed niet! Na de straf — zij eindigt op 24 Januari — wordt de Vlaamsche werking voortgezet.

Reeds op Maandag avond, 28 Januari, hebben we een openbare volksvergadering met als sprekers de heeren Bellefroid en Hugo Van den Broeck, die handelen zullen over: « Aktivisme en Kristen Syndikalism ».

Benoemingen. — In zitting van den Gemeenteraad, op 5 Januari gehouden, werden de h.h. S. Van Hoeck en G. Van Oudendijck tot onderwijzers benoemd in de Gemeenteschool van Lisp.

Aan deze beide Heeren onze welgemeende gelukwenschen.

— In de St-Gummarusschool werd de heer J. Breugheimans tot onderwijzer benoemd ter vervanging van M. Van Oudendijck. Proficiat!

UIT WALLONIE

LUIK. — **Doodelijk ongeval.** — Eene dame van Luik, de genaamde Maria Dobrange is door een trein gedood ter hoogte van de lijn te Glain.

De gezondheidstoestand van den heer burgemeester. — M. Kleyer, burgemeester der stad, is op het uiterste. De geneesheeren die hem verzorgen hebben geen de minste hoop meer. M. Kleyer lijdt aan het hart en aan de oogen. Hij is ten stadhuize vervangen door M. Henault, liberaal schepen.

Het weder. — Na omtrent veertien dagen vorst en sneeuw, is de dooi ingevallen door overvloedige regens, wat zoowat overal overstroomingen teweeg brengt. Door het smelten der sneeuw zijn Maas, Heure, Samber en Haine, en eene menigte kleine rivieren op verschillende plaatsen buiten hunne oevers geloopen, aangezien hun water zoo sterk aangroeit.

Voor hetgeen de doorvoer onzer bevoorrading betreft, is de dooi een ware zegen omdat hij aan vele schepen met voedingswaren geladen de doorvaart verleent die in onze kanalen en bevaarbare rivieren weerhouden waren.

IN HET CENTRUM. — **Bandietenstreek.** — Vrouw Jeannette Delahouse uit de rue de l'Egalité, te Faine-St-Paul werd door gemaskerde personen aangevallen, geslagen en bovendien met messteken aan de keel gewond, toen ze van hare boodschappen huiswaarts keerde. De arme vrouw is in uiterst gevaarlijken toestand.

Het parket van Bergen zoekt de schuldigen van deze misdaad op. Dit voorval verwekte een levendige ontroering in het dorp.

Diefstal. — Een advokaat van Chièvres is in bezit van een hond met scherpen reuk. Deze week was er een zwijn gestolen uit het zwijnenhok eener brave huisvrouw wier man aan het front is. Men zond om den politiehond van den advokaat die naar Cambron-Saint-Vincent gezonden werd, waar hij in 10 minuten tijd de dief ontdekte: een beenhouwer van het dorp. Deze hond wordt overal door de politie van Henegouwen gevraagd om de goede diensten die hij bij het opzoeken van misdadigers bewijst.

BORINAGE. — **Zelfmoord.** — Eene arme wanhopige, vrouw Neuny, te Paturages verblijvende, heeft zelfmoord gepleegd door in een waterput te springen om aan hare ellende een einde te stellen.

Diefstallen. — Drie koeien zijn deze week gestolen ten nadeele van de pachters Wairavens, Monnoyer. Het parket van Bergen heeft de genaamden Plume, beenhouwer, en Delpine, pachter, doen aanhouden, alsook hunne familieleden en knechten, die te Biaregnies verblijven.

Te Maisières-lez-Mons zijn er voor 4000 fr. koopwaren van de plaatselijke bevoorrading gestolen. Het parket is verwittigd.

Nieuw Werk. — Er is te Bergen een nieuw Werk tot stand gekomen om het « Paaschfeest » der oorlogsweezen te vieren. Groote feesten zullen in den schouwburg der stad ingericht worden onder de bescherming der gemeenteoverheden en der liefdadige dames Lescart, André, Jottrand en Bastien.

Scheepvaart. — De nieuwe scheepvaartlijn te Henegouwen, waarvan het voorloopig bestuur te La Louvière, rue de Belle Vue, 77, gevestigd is, bewijst zeer groote diensten aan de nijverheid en den handel, tengevolge van zijn snel en goedkoop verkeer.

De bodedienst, de verzendingsdienst van glas, kolen en ijzer strekken zich uit van het Centrum tot de Borinage, Luik, Gent, Brussel, Antwerpen en Nederland.

Een schelmstuk te Ensival. — Vrouw Barnabée, rentenierster, rue de la Grand-Ville, te Ensival, is door een jongen bandiet van 16 jaar aangevallen, die haar wurgde. Het parket van Verviers zoekt den jongen bandiet op.

Eene oude vrouw levend verbrand. — Eene oude vrouw uit het volk, bijna 80 jaar oud, de weduwe Heune, der rue Coutte, te Verviers, is levend verbrand in hare woning, waar zij alleen woonde.

Erg tramongeval te Charleroi. — Een tram van de lijn Marchienne is tegen een tram van de lijn Jumet aangebotst, die tengevolge van een verkeerden wissel op een verkeerde lijn geloopen was.

De stoffelijke schade is aanzienlijk en verscheidene reizigers werden tamelijk gekwetst.

STADSNIEUWS

Bericht. — In eenen bij den Bond aangesloten boterwinkel der Lange Beeldekensstraat, werd de verkoopster betrapt, op het oogenblik dat zij van elk der met Kontroolmerk voorziene rantsoenen van 500 gram 20 tot 30 gram afsneed. De voor het publiek bestemde pakjes hielden dus bijgevolg slechts nog ongeveer 475 gram in. Op het oogenblik der vaststelling had zij op deze wijze van 56 kilo ongeveer 2 kilo 900 gram voor zich afgesneden. De zaak werd door de Duitsche overheid in handen gegeven van het Belgisch gerecht.

Lichtekooi. — Zekere Bertha D.. werd in het gemeentegevang opgesloten ter beschikking van het zedenbureel.

Diefstal. — Bij middel van valsche sleutels drongen onbekende dieven, binst de afwezigheid der bewoners, in het huis n. 107 van de Lange Beeldekensstraat, en stalen er ten nadeele van Joanna Mateesen, wed. Dockx, eene som van 5.400 frank, twee Antwerpsche loten, allerhande juweelen, ondergoed en eetwaar.

Schielijk overleden. — Eergisteren rond 10 uur, kreeg de 48-jarige hovenier Edward Hefkens, wonende in de Lange Leemstraat, terwijl hij op een ladder stond om een tak van een boom te zagen in den hof van het Sint-Vincentiusgesticht, in de St-Vincentiusstraat, plotseling een beroerte; hij viel en stierf bijna oogenblikkelijk. De heer dokter Van den Bergh stelde de dood vast en deed het lijk naar het doodenhuis van de Korte Dijkstraat overbrengen.

Wandalisme. — Het uitstalraam van het huis der Rioolstraat, 4, werd door baldadigaards verbrijzeld.

Poging tot diefstal. — Onbekenden hebben getracht te stelen in het huis Gerardstraat, 24. Nadat de inbrekers door de kelderopening waren binnengedrongen, zaagden zij het paneel van de kelderdeur uit; zij werden echter verrast en moesten het hazenpad kiezen.

Jonge dief. — Een 14-jarige jongen stal in de school van de Brederodestraat kleedingstukken van de scholieren.

Diefstallen. — Uit den winkel van Katrien Mintjens, wed. Poppe, in de Lange Scholiersstraat, werden eergisteren, tond 9 uur 's avonds, een pak saai, grijze omslagdoek, vier dozijn kousen, vier dozijn handschoenen en vier doozen katoen gestolen.

— Van Van Bellingen, wonende Quinten Matsijslei, werd zijn overjas, waarin een som van 180 frank, gerobberd.

— Ten nadeele van Kaulh, wonende op de Falconrui, werd een stoutwagen medegenomen.

— Bij Florus, op de Sint-Jansplaats, werden vijftig flesschen Mercier-champagne en drie flesschen cognac gerobberd.

GERECHTELIJK NIEUWS

ANTWERPSCHE RECHTBANKEN

Oude koeien uit de gracht gehaald: dit zou kunnen de hoofding zijn van de zaak die thans nog is voorgekomen ter korrektioneele rechtbank onzer stad, met deze wijziging van het spreekwoord, dat hier de koeien niet in de gracht lagen. 't Betreft vijf van die dieren, die in Oktober 1914, ten tijde van de vlucht, te Stabroek aan eenen landman te koop werden geboden door een vluchteling. Doch 't schijnt dat deze geenszins, zooals hij voorgaf, de baas van de hoornbeesten was, doch ze onderweg gepikt had, doch desaangaande, en ook nopens hem is er niets te berde gekomen: de kooper, ofschoon hij beweerde te goeder trouw te zijn, en in dien tijd, dat er zooveel van die zaken gedreven werden, er geen erg in gehad te hebben dat er van diefstal kon spraak zijn, is door de rechtbank tot 5 maanden gevang verwezen.

* * *

Drie mannen en eene ongehuwde vrouw verschenen voor dezelfde rechtbank, de eerste om, in hoedanigheid van beheerder van een magazijn van bevoorrading in de stad onderscheidene rantsoenen van verschillende waren te hebben uitgedeeld aan personen die er geen recht op hadden; de tweede, die de oom is van den eerste, om verschillende malen rantsoenen, die hem niet toekwamen, ontvangen of gehaald te hebben; de derde (het meisje, de beminde van den eerste), dezelfde betichting als de tweede betichte; de vierde evenzoo

De politie die het onderzoek heeft gedaan, vond spek, reuzel, rijst, enz. in zekere hoeveelheid.

De eerste betichte werd reeds vroeger voor dergelijke onregelmatigheid, in eene zaak waar wij eveneens verslag van gegeven hebben, veroordeeld tot 26 fr. boet voorwaardelijk, en 't is na deze eerste veroordeeling dat hij nogmaals deze feiten heeft geplegd.

Om die reden eischte het Openbaar ministerie tegen hem strenge straf, en zoo ook deed de advokaat van het Nationaal Komiteit, dat burgerlijke partij was bij het proces, en éénen frank schadevergoeding vroeg.

Advokaat Pollet pleitte voor de drie eerste betichten, en riep de goedertierenheid in, voorgevende den jeugdigen ouderdom van den gewezen magazijnleider (23 jaar) die reeds voldoende geboet had door het verlies van zijne plaats in het Komiteit en in gemeentedienst; voor de twee anderen pleitte hij goede trouw.

Voor den vierden betichte, door wiens toedoen de zaak aan het licht kwam, wat zeker zijne goede trouw deed blijken, vroeg en bekwam advokaat Raynaud vrijspraak.

Doch de eerste betichte werd veroordeeld tot 2 jaar gevang, met onmiddellijke aanhouding; de tweede tot 7 maand gevang; en het meisje voorwaardelijk tot 4 maand; bovendien allen tot eene geldboet en de gevraagde schadevergoeding.

Akten van Handelsmaatschapp.

neergelegd ter griffie der Handelsrechtbank van Antwerpen

Het blijkt uit eene onderhandsche akte in date 12 Oktober 1917, dat de heer Charles Van den Bussche, koopman, te Vlissingen, voor zich en in zijne hoedanigheid van lid, van de vennootschap onder de firma « Nihoul-Meugens, Van den Bussche & fils, vins et spiritueux », gevestigd te Antwerpen, last geeft aan Mter Albert Van der Cruyssen, advokaat, te Antwerpen, ten einde zooala in gezegde akte vermeld is.

— uit eene onderhandsche akte in date 26 December 1917, dat de maatschappij in gezamenlijken naam « Van den Bussche & fils », te Antwerpen, tan doel hebbende den handel in wijnen, gesticht den 14n Januari 1903, tusschen de h.h. Ferdinand Van den Bussche, handelaar, te Berchem, Pieter Van den Bussche, handelaar, te Antwerpen, en Karel Van den Bussche, handelaar, te Berchem, ontbonden is van af 31 December 1917. De vereffening ervan is toevertrouwd aan Mr. Ferdinand Van den Bussche.

Neerlegging van standregels. — De maatschappij met aandeelen « Mitteleuropäischen Versicherungs Actien Gesellschaft », gevestigd te Keulen, heeft hare standregels ter griffie der Handelsrechtbank van Antwerpen neergelegd; de maatschappij heeft ten doel de verzekering van alle vervoergevaar, er inbegrepen alle risiko's die, rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen voortkomen van het opontbond en in magazijn brengen, sioowel der vervoerde voorwerpen als der vervoermiddelen; de herverzekering in alle takken van verzekering; de deelneming aan alle verzekeringsondernemingen; het maatschappelijk kapitaal is vastgesteld op 2 millioen mark, verdeeld in 2000 aandeelen van 1000 mark ieder. Bij onderhandsche akte in dato 3 Oktober 1917 geeft gezegde maatschappij volmacht aan Mr Alfred Dürholz, gevestigd te Antwerpen, om voor hare rekening en onder de solidaire verantwoordelijkheid der maatschappijen « Agrippina », See-, Fluss- und Landtransport-Versicherungs-Gesellschaft, en « Koelner Lloyd », Allgemeine Versicherungs-Actien-Gesellschaft, gevestigd te Keulen, verzekeringen van allen aard aan te gaan, ten dien einde polissen te onderteekenen, ens.

Balans — Maatschappij in Kommandiet met aandeelen « von Gossen & Cie, successeurs de Wilkens & Cie », te Antwerpen. — Balans op 30 September 1917.

— uit eene akte in dato 18 December 1917, verleden voor Mter Van Reeth, notaris, te Antwerpen, dat er wijzigingen gebracht zijn aan de standregels der naamlooze maatschappij « Société Anonyme Belge de Navigation Fluviale », gevestigd te Antwerpen, namelijk: 1) de 356 kapitaalaandeelen zonder aanduiding van waarde, gansch afgelost, zijn veranderd in 350 gansch afgeloste kapitaal-aandeelen van eene nominale waarde van 500 fr. ieder, reeks F, en het maatschappelijk kapitaal bedraagt alzoo 2.175.000 fr.; 2) het kapitaal is verhoogd geworden ten beloope van 1.825.000 fr., door het stichten van 3650 kapitaal-aandeelen aan het nominaal kapitaal van 500 fr. ieder, reeks G. Bijgevolg bedraagt het maatschappelijk kapitaal 4 millioen frank, verdeeld in 8000 kapitaal-aandeelen van 500 fr. ieder.

Drukkerij - N. Watteeuw Zoon. 47 Wagenpoort

MARTHA'S KINDEREN

Roman door Bertha von SUTTNER

Vervolg op « DE WAPENS NEER! »

En thans? Thans was zij bereid en vastbesloten haar leven te deelen met een man, wiens karakter zij eigenlijk in het geheel niet kende, die haar op geen enkele wijze eenigen waarborg schonk, dat hij hare droomen zou vervullen, dat hem eenmaal een verheven, invloedrijke rol zou ten deel vallen, zelfs niet dat hij een edel mensch was. In haar broeder bezat Sylvia een uitnemend voorbeeld van zulk een mensch; deze bezat alle hoedanigheden, die op dezen titel het recht gaven. Van Toni Delnitzky's eigenschappen kende zij eigenlijk slechts deze eene: dat hij haar hart op onstuimige, doch zalige wijze aan het kloppen gebracht had, dat hij razend verliefd scheen te zijn, en dat hij de eene man, de eenige op deze aarde was, naar wiens kus hare lippen smachtten. Zij was echter niet verblind, zij schreef hem geen deugden toe, zooals dat bij onnoozele verliefden gebruikelijk is. Zij wist zeer goed, dat zij onder de betoovering van een plotseling opgekomen hartstocht geraakt was; maar deze betoovering was zoo zoet, zoo volkomen, dat zij zelfs geen poging wilde doen om er aan te ontsnappen. En waarom ook? Zij was immers door niets gebonden, zij verbrak tegenover niemand haar woord; zij zette slechts één ding op het spel — haar eigen geluk, het geluk van latere jaren. Nu, deze inzet was te wagen: zij was immers zeker van haar geluk op dit oogenblik en in de naaste toekomst en bovendien, hoe gelukkig maakte 't haar niet, dat zij den geliefden aanbidder met haar « ja » tot den gelukkigsten sterveling gemaakt had, terwijl haar « neen » hem ondragelijk leed zou verschaft hebben. Zij had eene gewaarwording, alsof zij door hare verloving uit den ban der alledaagsheid was opgeheven in 's Levens-Zondagsstemming, waaruit zij zich niet willekeurig kon losscheuren; alsof zij op een feest was, waarvan zij niet kon heengaan vóór alle nommers, die op het rose program stonden, afgespeeld waren...

Langen tijd bleef zij zoo aan het venster staan, elke ademtocht, elke polsslag getuigend van vreugde en levensgenot.

III.

Martha had haar zoon laten verzoeken op hare kamer te komen; zij verlangde hem te spreken.

Rudolf volgde den huisknecht op den voet en vroeg binnentredende:

— Wat is er van uw dienst, moeder?

Barones Tilling zat in een rond, uitspringend gedeelte van hare werkkamer, dat als 't ware een afzonderlijk vertrekje vormde. Tegen den linkerwand stond een miniatuursofa, tegen den rechter een laag kastje. In het midden, tegenover den ingang, Martha's fauteuil met een verstelbaar leestafeltje er voor, en rechts daarvan een klein tafeltje, waarop de dagbladen, een werkmandje, een waaier, een flacon, een vaasje met bloemen en een verbleekt portret van Tilling op een standaardje. Aan den muur hingen nog een aantal portretten van den overleden gemaal, van verschillende grootte en op verschillende leeftijden genomen. Ook een geschilderd, levensgroot kniestuk, van de hand van een beroemden, Franschen kunstenaar. Dit portret was echter niet voltooid. Begonnen in den zomer van 1870, eenige weken vóór het uitbreken van den oorlog, kon het niet voleindigd worden, omdat de schilder naar zijn land terug moest. Maar toch, al was het niet voltooid, het vertoonde de sprekendste gelijkenis.

Het lage kastje van ebbenhout, kunstig ingelegd met ivoor, was vol herinneringen aan Tilling, terwijl er uwe cassetten van mat zilver, waarin de jaartallen 1864 en 1866 gegraveerd waren, bovenop stonden. Ze bevatten de brieven, die Tilling van de Deensche en Bohemsche slagvelden aan zijne vrouw geschreven had; in een klein gouden kistje lag de eerste brief, dien zij van hem ontvangen had — geschreven aan het sterfbed zijner moeder. Ook werden in dat kastje bewaard de blauwe kahiers — het zoogenaamde protokol — waarin het echtpaar alles opgeteekend had, wat betrekking had op den strijd tegen den oorlog.

In dit hoekkamertje verwijlde Martha vele uren daags; hier las zij haar boeken en tijdschriften, of borduurde, al denkende aan den afgestorvene.

Met de woorden: Wat is er van uw dienst? kuste Rudolf zijne moeder de hand en nam daarna op de kleine sofa plaats.

Met welgevallen staarde Martha op haar zoon — een toonbeeld van jeugdige, mannelijke forschheid en voornaamheid. Hij droeg een licht zomerkostuum, waartegen zijn door de zon gebruinde huidskleur sterk afstak. Het dikke, kort geknipte haar was zoo zwart als ebbenhout; zwart was ook de dunne knevel boven den fraai besneden mond, zwart ook en licht gekruld de naar Spaanschen trant geknipte kinbaard. Lange donkere wimpers en zware wenkbrauwen beschaduwden een paar blauwe oogen. Een edel gevormd profiel, eene lenige, slanke gestalte, zes voet hoog, aristokratische handen en voeten. Met recht ging Rudolf Dotzky door voor een der knapste mannen onder den aan kranige figuren niet armen Oostenrijkschen hoogen adel. Zoo ongeveer had ook de jeugdige huzaren-luitenant er uit gezien, die het hart van de zeventienjarige Martha Althaus met storm veroverd had. De gelaatstrekken van den zoon verrieden echter meer schranderheid dan die van den vader. In spraak en stemval had Rudolf veel van zijn stiefvader overgenomen; ook waren vele eigenaardigheden van Tilling, als diens wijze van lachen en een paar Noord-Duitsche stopwoorden, bij den stiefzoon nagebleven.

— Ik heb twee gewichtige dingen met u te bespreken, Rudolf.

— Ik heb u ook iets mede te deelen. Maar later... eerst u.

— Nu, dan, eerstens heeft Delnitzky de hand van Sylvia gevraagd.

— Dat heb ik wel gedacht.

— Zij bemint hem en is vast besloten hem te nemen. Ik moet echter bekennen dat ik mij een anderen schoonzoon gedroomd heb — hoe denkt gij er over?

— Mijn hemel, ik ken Toni weinig... ik kan niets slechts van hem zeggen en heb ook nooit iets van hem gehoord, dat niet goed is... En als zij van hem houdt...

— Ik houd hem voor zeer oppervlakkig en acht hem niet in staat, om zich aan te sluiten bij de denkbeelden en meeningen, die mijne kinderen zijn toegedaan.

— Wellicht zal Sylvia een gouden invloed op hem hebben...

— Dat dacht ik in het eerste oogenblik ook. Dat er iets tusschen hen was, heb ik al lang opgemerkt... vooral na dat jonkersbal... En Delnitzky is een aardige, goede jongen, een gentleman... Maar nu de beslissing gevallen is... komt er twijfel in mij op... Het kind van mijn voortreffelijken Friedrich... ik gun het aan niemand, die niet is zooals hij geweest is... Maar bestaat er wel zoo iemand?... En wij raken haar kwijt...

(Wordt vervolgd.)